

Literatura.

KNIHA — PŘÍTEL NEJLEPŠÍ.

Píše Stěpán Haluz.

Rád sdělím často svoje myšlenky a city s někým jiným, kdož ehová v sobě trochu upřímnosti a lásky k dobru jak jednotlivce tak i celku. Zajisté všichni dobře víme a poznáváme to v každém směru, že v našem národním, literárním životě cítíme se někdy tak nejistí a slabí, že postrádáme četně bližší zábavné četby z kruhů českých, v nichž jeví se nám tak mnohá krásná povaha, tak mnohé upřímné a dobré české srdce. Je sice pravda, že vychází zde mnoho českých časopisů a různých listů, které nám, aspoň v malém vydání, postačují svojí četbou, ale podívejme se jakou cenu by mělo vydávání českých prací v listech pro nás Čechy naše potomky a pro česko-americkou literaturu vůbec, kdybychom se museli pouze omezovat na ty listy? Vždyť všichni musíme doznávat, jak barbarickým způsobem zničili bychom celou naši česko-americkou literaturu, když ku př. sotva, že přečtli jsme některý časopis, už jím zatápíme v kamnech nebo balíme do nich uzienky atd. Proč nechejme zachovati širší památku česko-amerických spisovatelů, kteří snaží se, aby nás poučili a pobavili svými povídkami, svými spisy? Proč nehledíme k tomu, aby v našich rodinách bylo aspoň několik českých knih, které jsou vždy chloubou každého amerického Čecha? Proč pohrdáme tím a nevážíme si toho, co bylo a jest našim drahým otcům a matkám věcí svatou? Či už ani tolik necítíme pro svého otce, pro svou matku? — Přátelé! Odpusťte, jestli jsem poněkud zaběhl; neměl jsem to v úmyslu. Chtěl jsem a chej Vás vlastně na něco jiného upozorniti. — Dne 15. listopadu 1906 vyšel první sešit 'Knihovny Česko-Amerických Autorů', jež počal vydávati p. Otakar Charvat, redaktor P. Z. v Omaze. Jak jsme mohli poznati z prvního sešítu bude to práce pro nás Čechy velice významná. Neboť právě zde bude nám možno seznámiti se s naší česko-americkou literaturou, ježto vycházeti v ní budou díla všech našich amerických českých spisovatelů. První sešit nové knihovny obsahuje tři ukončené práce, tři poutavé historie z česko-amerického života. V první z nich "Za mořem..." dojde Vás osud ubohého stařečka, který za štěstím zajel si do Ameriky a bolestně zklamán umírá v jisté chilažské nemocnici. Povídka psána je opravdu pečlivě. Čtete slovo za slovem a jakoby sami jste cítili onu staříkovu bolest. Spisovatel má značně vyvinutý cit a v klení duševních nálad je opravdu mistrem. Neméně působivou je druhá "Hřích". S plným zápalem lásky vlastenecké líčí tu autor převrat v duši odrodilce, který vrací se s pohřbu své deery. I v této povídce jeví se nám autor v plné své síle. Ve třetí povídce "Jen jedna Praha..." vypráví autor o svých počitech, jímž podléhal o pouštěje Prahu. Na okamžik vydáváte se s ním na pout. Čtete krásně a působivě líčené krásy Prahy a zdá se Vám, že ona místa před Vámi vystupují jasně, že v tomtéž okamžiku se na ně díváte. A již stě dojde Vás osud syna hostinského, který Prahu má tak rád a přece se nesmí do ní vrátit. Přiznávám, že po úhledné té knize se sáhl jsem s předaudkem, ale odkládal jsem ji s uspokojením. A nyní ještě několik slov k laskavým čtenářům. Často si nařikáme na nedostatek knih. Nuže nyní právě naskytla se nám vhodná příležitost, abychom zaopatřili si pěknou četbu, pěknou knihovnu, aby-

Zdarma!

Zdarma!

Skvostná ilustrovaná česká kniha, která by neměla scházeti v žádné české domácnosti.

Obsahuje 3625 ilustrací a 512 stran užitečné četby pro každého.

Vyplňte dolejší kupon a zašlete nám jej zpět.

U. S. MAIL ORDER HOUSE, Chicago.

Pánové pošlete mě darem Váš katalog na dolejší adresu:

Jméno

Poštovní stanice

Okres

Dept. 40 Stát

Zdarma a vyplacené zasílá největší český obchodní dům v Americe,

U. S. MAIL ORDER HOUSE

Marshal Boul. and 21st St.,

CHICAGO, ILL.

chom rozšířili větší zájem o lásku k českým literárním pracím a uložiti tak skvělý poklad našim potomkům. Ó, jak krásně to vypadá, jak šťastný je to život v českém rodinném krbu, když všichni sedí kolem stolu, po případě u teplejších kamen, poslouchající s utajeným dechem předčítání české knihy. Jak pohádkovitě to vypadá, zvláště zde v Americe! Knihovna Česko-Amerických Autorů bude práce zajisté velmi cenná. Nemělo by býti mezi námi vůbec Čecha, který by nepřijal tento skutečně velký podnik s pravým porozuměním a s největší vděčností! Považte, že není to práce snadná, že vyžaduje mnoho námahy, mnoho obětí. A my bychom si toho ani neměli všimnouti? Naopak, přátelé! Ukažme, že dovedeme pochopiti a oceniti krásný onen podnik, který jak sám vydavatel praví, není konán pro vlastní zisk, nýbrž pouze z lásky pro dobrou českou věc.

DOPIS Z CHICAGA.

Nejprvnější překvapující zvěsti jest, že čekáme — novou divadelní společnost. To se ovšem povídá tuhle tamhle, jmenují se obětané, kteří do podniku toho dali prý peníze a hodně peněz, ale naše české listy dosud nevědí, nebo snad nechtějí vědět o tom ničeho. Aspoň dosud žádné o tom nikde zmínky. Dle jedné zprávy jest společnost již na cestě asi 14 dnů, dle jiných vystoupiti má již 10. prosince v Česko-americké síni na 18. ulici. Jest prý to společnost paní Zoelnerové, zahrnující v sobě operetní a činoherní personal, tak že bude mocti hrati vždy na dvou místech, v Pizni, v Californii, Town of Lake atd.

Obecenstvo čeká, čeká! — Není žádné pochybnosti, že obě společnosti, jak Ludvíkova, tak nová společnost Zoelnerova docela dobře mohly by existovati, jen aby také naše tak zvaná "lepší třída" které se záhy všecko "přejídá" neblískala se svou nepřítomností a neomlouvala to tím či oním. Společnost Ludvíkova nevyhovuje prý všem požadavkům. Dobře, snad jest to pravda, leč konali všichni ti, kdož námitky ty činí vůči společnosti oné, svou povinnost? Divadlo navštěvuje dnes obecný lid. Naše "honorace" chodí do města, třeba tomu tam ani z poloviny nebo docela ne nerozuměla. Ale je to "nóbl." A pak se to omlouvá, že prý to jsou neustále ti samí staří herci. Nu, tak dobře. Dejme je do penze a engažujme mladé. Jiní opět namítají, že se hrají staré kusy, že se to či ono několikrát opakuje atd. To je vše moc laciné — nie to nestojí a omluví se to.

Než pohledneme na to poněkud z blízka. Letos v zimě nastudovala a bezvadně vypravila Ludvíkova společnost klasické nové dílo Maxima Gorkého "Na dně života." Bylo to benefiční představení p. Šamberka a lid byl pro hru zaujat, nadšen, ale tu jeden z našich listů, a právě ten, od něhož by se to dalo nejméně očekávat, vytáhl stříkačku a spustil ne sice na herce, ale — bohu budiž zalováno — na spisovatele Gorkého tu nejlépejší sprehu! Pan Kuták viděl v klasickém díle genialního spisovatele ruského, které v Paříži hráno více jak stokrát, nějaký jed pro — mládež!!! A tak odzvonil hře, která měla býti opakována, na dobro. Za to ale "Misi kocouři," dílo literární úplně bezcenné, sprosté a frivolní hrají zde ochotněji již po několikrát a na různých místech,

aby náš lid nikde o skvostný tento duševní požitek nepřišel.

A potom se říká, že náš lid nepochopuje skvostná díla. Jestli je nepochopuje, či to vina? Zdá se, že lid má více pochopení než mnohý z oněch pánů, kteří chtějí býti jeho učiteli. Paní Mařenka-Ziglerova-Křížová, známá subretta Švandova divadla z Prahy, meška nyní v New Yorku a vystupuje s ochotníky. Impresariem jejím jest zde smutně proslavený pořadatel několika vaudevilních představení, Otakar Bartík.

Z New Yorku přijede paní Ziglerová také sem a tak budeme na zimu tentokrát jak náleží zaopatřeni. Jen abychom se marně netěšili, nebo co pan Bartík klíží, to dlouho nedrží pohromadě.

X....

Zastřelil sestřičku. — V Hustiřanech u Jaroměře sňal 14letý syn starosty se stěny ručnicí, se kterou otec vrátil se právě z honu a namířil na čtverletou sestřičku se slovy: "Že tě zastřelím!" — "A že ne!" odvětilo děvčátko. V tom však zahoukla rána a dceruška starostova skácela se mrtva k zemi.

Vzácný host u Náprstků v Praze. — V Praze mešká horlivý vlnstence český dr. František hrabě Luetzow. Navštívil na Staroměstské radnici starostu královského hlavního města Prahy dra. Karla Groše. Pan starosta pozval pana hraběte ku přátelské hostině na čtvrtek večer dne 8. listopadu v restauraci "Louvre", jakož i k návštěvě Národního divadla téhož dne. Na to odebral se hrabě Luetzow do zemského musea. Ve čtvrtek dopoledne navštívil hrabě Luetzow Náprstkovo průmyslové museum. V čitárně byl p. Náprstkovou, místopředsedou kura-

torie cis. radou J. V. Novákem, p. R. Tyršovou, pp. drem. Fričem, býv. náměstkem starosty, školním radou Baušem, kustodem musea Náprstkova Kottnerem, Korbelem, bývalým rakouským konsulem v Californii i drem. Sumem, sekretářem české výstavy v Londýně, uvítán. Po té následovala prohlídka musea, při níž jeví hr. Luetzow zvláštní zájem nad památkami po zesnulém mistru Zeyerovi, prohlížeje si zejména jeho knihovnu. Rovněž delší dobu pobyl v oddělení grafickém, dávaje si vysvětlovati některé podrobnosti. Přečkapila jej též velice cenná sbírka knih a předmětů z Japonska, zejména zajímavá ho kniha se životopisem Husovým v japonské řeči. Důkladně prohlédl si též sbírku v cizích řečech o Čechách na psaných, jež založena byla Vojtou Náprstkem a neustále pečlivě se doplňuje. U popelnice Vojty Náprstka na důkaz své úcty k váženému lidumilu odevzdal skvostnou kytici čerstvých květin. Na to odebral se zpět do čitárny Náprstkovy a přijal v útulné místnosti za čitárnou pohostění českým vínem a českými koláči.

Každý ví, proč zevní léčební prostředky se užívají. Auker Pain Expeller jest z nich nejlepší. Vyrábí se pod svědomitým lékařským, vědeckým dozorem, a užívá se v celém vzdělaném světě proti reumatismu, pakostnici a neuralgii. Láhev pouze 25c a 50c.

Dr. Edw. Chaloupka
český lékař a ranhojič

OMAHA, NEB.

Úřadovna a residence:

Roh 24. a Vinton ulice.

ČF adníhodiny: Od 11 do 12 hod. po l. Od 2 do 5 hod. od. Od 6.30 do 8 h. v. Tel. Dr. uglas 4499.